

Monikielisten oppilaiden opetuspalvelut Turun kaupungin perusopetuksessa

Suunnittelija Annika Rae

kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

16.1.2024

MONIKIELISET OPPILAAT TURUSSA 2024

Noin 20% Turun perusopetuksen oppilaista on monikielisiä

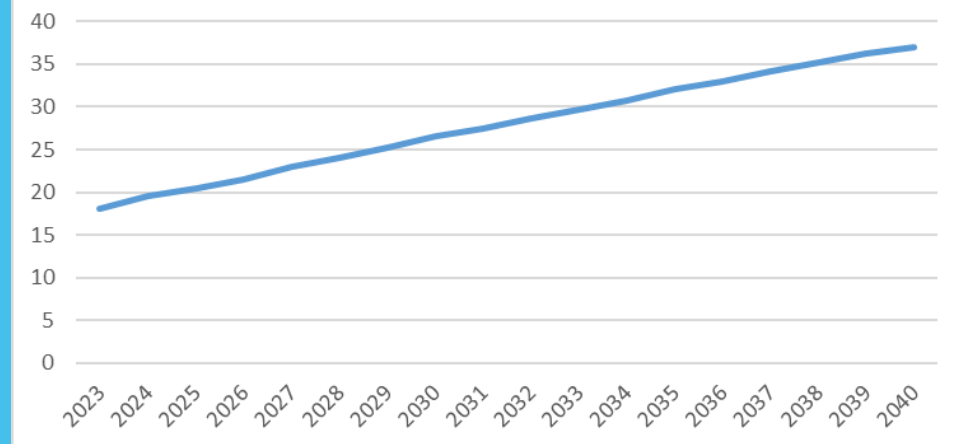
Äidinkieliä on yli 100

Suurimmat kieliryhmät ovat arabia, venäjä, kurdi, somali, albania

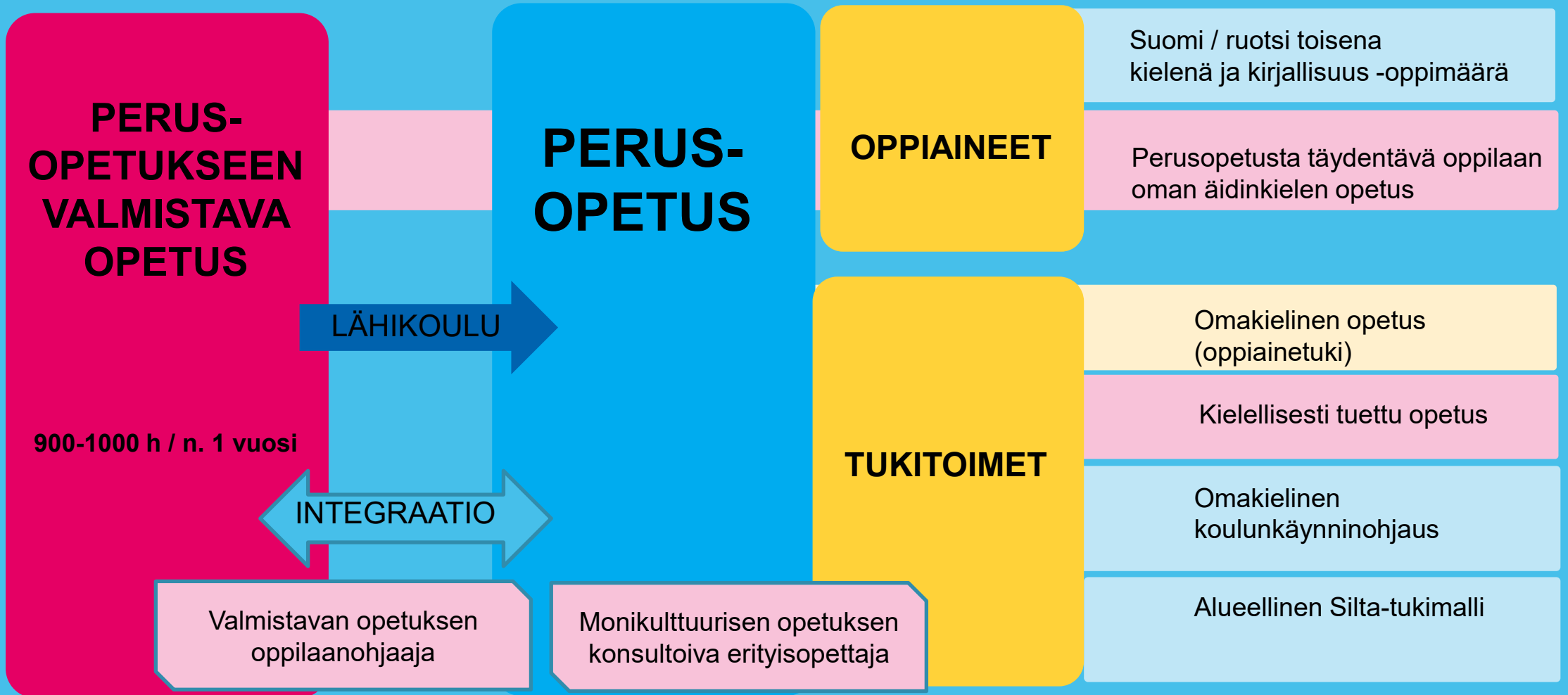
Volyymi on voimakkaassa kasvussa ja väestöennusteen perusteella Turun vieraskielisten määrä kasvaa n. 107% vuoteen 2040 mennessä (Turun maahanmuuton profiili 2023 –julkaisu)

**Monikielinen =
kielivarannon
tunnistaminen
voimavarana**

Arvio monikielisten oppilaiden määrän kehityksestä

MONIKIELISEN OPPILAAN POLKU TURUN PERUSOPETUKSESSA

MONIKULTTUURISUUS PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMASSA

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014: 3.3., L2, otteita)

- ”Oppilaat kasvavat maailmaan, joka on kulttuurisesti, kielellisesti, uskonnollisesti ja katsomuksellisesti moninainen.”
- ”Oppilaat oppivat arvostamaan omia sosiaalisia, kulttuurisia, uskonnollisia, katsomuksellisia ja kielellisiä juuriaan.”
- ”Oppilaita ohjataan näkemään kulttuurinen moninaisuus lähtökohtaisesti myönteisenä voimavarana.”
- Opetuksessa tuetaan oppilaiden kasvua monipuolisiksi ja taitaviksi kielenkäyttäjiksi sekä äidinkielellään että muilla kielillä.”
- ”Oppilaita rohkaistaan vuorovaikutukseen ja itsensä ilmaisemiseen vähäiselläkin kielitaidolla.”

MONIKIELISET OPPILAAT PERUSOPETUKSEN OPETUSSUUNNITELMASSA

(Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2014: 9.4. Kieleen ja kulttuuriin liittyviä erityiskysymyksiä, otteita)

- ”Monikielisten oppilaiden opetuksessa erityisenä tavoitteena on tukea oppilaiden monikielisyyttä sekä identiteetin ja itsetunnon kehittymistä.”
- ”Monikielisiä oppilaita rohkaistaan käyttämään osaamiaan kieliä monipuolisesti eri oppiaineiden tunneilla ja muussa koulun toiminnassa.”
- ”Oppilaille pyritään tarjoamaan oppilaan oman äidinkielen opetusta.”
- ”Oppilaan oman äidinkielen ja suomen tai ruotsin kielen opetuksen ohella oppilaille annetaan tarvittaessa tukea myös muilla oppimisen osa-alueilla tasavertaisten oppimisvalmiuksien saavuttamiseksi.”
- Turun paikallinen opetussuunnitelma: ”Koululla on merkittävä rooli monikielisten perheiden kasvatustyön tukemisessa. Koulu rohkaisee perheitä käyttämään ja kehittämään aktiivisesti omia äidinkieliään sekä opiskelukieltä.”

PERUSOPETUKSEEN VALMISTAVA OPETUS

- Oppivelvollisuusikäisille ja esiopetusikäisille maahanmuuttotaustaiselle lapselle voidaan antaa perusopetukseen valmistavaa opetusta.
- Valmistavan opetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden tasapainoista kehitystä ja kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan sekä antaa tarvittavat kielelliset ja opiskelulliset valmiudet perusopetukseen siirtymistä varten.
- Oppilaille laaditaan yksilöllinen opinto-ohjelma, jossa määritellään opetettavat aineet sekä niiden tavoitteet ja sisällöt. Oppilaita integroidaan perusopetuksen ryhmiin mahdollisimman paljon.
- Valmistavaa opetusta annetaan 6–10-vuotiaille vähintään 900 tuntia ja tätä vanhemmille vähintään 1 000 tuntia. Kesto on yksi vuosi.
- Valmistavan opetuksen jälkeen oppilas siirtyy pääsääntöisesti omaan lähikouluunsa oman ikätasonsa mukaiselle luokalle.
- Oppilasmäärä on kasvussa. Tällä hetkellä Turussa on n. 350 valmistavan opetuksen oppilasta 41 eri maasta. Eniten oppilaita on Ukrainasta, Somaliasta, Kosovosta ja Sri Lankasta.
- Opetusryhmiä on 29 kpl, 15 eri toimipisteessä. Haasteena luokkatilojen löytäminen

**CITY OF
TURKU**

kasvavalle oppilasmäärälle

- Esiopetuksen puolella valmistavaan opetukseen osallistuu parhaillaan n. 140 lasta.

PERUSOPETUS: OPPIAINEET MONIKIELISILLE OPPILAILLE

❖ SUOMI / RUOTSI TOISENA KIELENÄ JA KIRJALLISUUS

- Jos oppilaan kielitaidossa on puutteita, voidaan hänelle valita suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus oppimäärä.
- Kielitaidon kehittyessä oppimäärää voidaan muuttaa huoltajan päätöksellä. Tavoitteena on, että oppilaalla on hänen oppimistaan parhaiten tukeva oppimäärä.
- Oppimäärien sisällöt on määritelty valtakunnallisessa opetussuunnitelmassa.
- Opetusta annetaan kaikissa Turun peruskouluissa yli 2300 oppilaalle.

❖ OPPILAAN OMAN ÄIDINKIELEN OPETUS

- Perusopetusta täydentävää opetusta oppilaan äidinkielellä, kotona puhutulla kielellä tai ulkomailla opitulla kielellä. Laajuus on kaksi vuosiviikkotuntia.
- Opetusta annetaan lukuvuonna 2023-2024 26 kielessä ja opetukseen osallistuu yli 1100 perusopetuksen oppilasta. Saamen kielen opetus toteutetaan etäopetuksena.

Oma äidinkieli on perusta lapsen ajattelulle ja tunteille. Oman äidinkielen osaaminen parantaa oppimisvalmiuksia ja koulumenestystä sekä tukee kotoutumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

PERUSOPETUS: TUKITOIMET MONIKIELISILLE OPPILAILLE

❖ OMAKIELINEN OPETUS:

- Oppiainetukea eri oppiaineissa oppilaan ensikielillä koulupäivän aikana
- Opetusta annetaan 16 eri kielellä
- Omakielinen opetus tukee oppilaan koulunkäyntiä, edistää kotoutumista ja vahvistaa oppilaan omaa äidinkieltä, mutta tukee myös oppilaan suomen kielen oppimista
- Perusopetuksessa on lisäksi omakielisiä koulunkäynninohjaajia, jotka ohjaavat oppimista ja tukevat lapsen tai nuoren toimintakykyä hänen omalla äidinkielellään.

❖ KIELELLISESTI TUETTU OPETUS:

- Suomen kielen ja eri oppiaineiden tuettua opetusta suomeksi monikielisille oppilaille.
- Tuettu opetus järjestetään oppilaan omassa koulussa koulupäivän aikana.
- Tuki on kohdennettu etenkin yläkouluihin ja vasta vähän aikaa perusopetuksessa opiskelleille oppilaille.
- Lisäksi alueellinen Silta-tukimalli myöhäisessä peruskouluvaiheessa maahan muuttaneille oppilaille.

VAHVA KEHITTÄMISTYÖ KÄYNNISSÄ:

VALTAKUNNAN TASOLLA

- Valmistavan opetuksen oppilaiden integraatio perusopetukseen valmistavan aikana
- Opetuskielen ja muun tuen organisointi valmistavan opetuksen oppilaan siirtyessä perusopetukseen
- Monikielisen oppilaan ohjaaminen S2-opetukseen
- Kielitietoisuuden opetuksen toteuttaminen eri oppiaineissa erityisesti perustaitojen vahvistamiseksi ja opettajien yhteistyön rakenteet

PAIKALLISELLA TASOLLA

- Luodaan kaupungille yhteinen ohjeistus ja toimintamalli monikielisten oppilaiden koulupolkujen yhtenäistämiseksi ja integraation selkiyttämiseksi (perusopetuksen palvelusuunnitelma 2024):
- Kielitietoisuuden juurruttaminen koulujen toimintakulttuuriin
- S2-opetuksen käytäntöjen kehittäminen
- Erityisten tutkintojen pakettien luominen
- Ohjeistukset nivelvaiheisiin ja arviointiin
- Työkaluja oppilaiden identiteetin kehittämiseen
- Myöhäisessä peruskouluvaiheessa maahan tulleiden oppilaiden jatko-opintoihin pääsemisen sujuvoittaminen
- Materiaalipaketit monikielisten vanhempainiltojen toteuttamiseen

CITY OF
TURKU

**Turun perusopetus on tiiviisti mukana
valtakunnallisessa kehittämistyössä**

OPIKSELULLA JA KOULUYHTEISÖLLÄ ON SUURI MERKITYS MONIKIELISILLE OPPILAILLE:

Positiiviset koulukokemukset ovat suojaavia- ja resilienssiä vahvistavia tekijöitä lapsen elämässä hyvin monitahoisesti (Punamäki, Qouta, Miller, & El Sarraj, 2011; Stichick-Betancourt & Khan, 2008; Kaukko & Wilkinson, 2019)

Kouluun liittyvät sosiaaliset suhteet ovat tärkeitä mielenterveyden, identiteetin kehittymisen ja oppimisen kannalta, erityisesti maahanmuuttajalapsilla (Kia-Keating & Ellis, 2007; Montgomery, 2010).

Lapset joille kehittyy **lämmin suhde vertaisiin ja opettajiin**, sitoutuvat koulutyöhön ja heidän akateeminen suoriutumisensa kasvaa (Durlak, Weissberg, Domenici, Taylor, & Schellinger, 2011).

JOKAINEN OPPILAS ON "MEIDÄN KOULUN OPPILAS" JA TASAVERTAINEN KOULUYHTEISÖN JÄSEN

KIITOS!